

In de voetsporen van Jacques Cousteau

Jankend voor de tv

Als een soort Jacques Cousteau van de 21ste eeuw aan de nieuwe generatie laten zien hoe mooi de onderwaterwereld is. Masterstudent Biologie Hilmar Derksen heeft niet alleen grootse dromen, maar ook de drive om er helemaal voor te gaan. Met als voorlopig resultaat een eigen miniserie op Zapp-tv.

‘Hoi, ik ben Hilmar, bioloog en gek op duiken. Samen met kapitein Lex ga ik op zoek naar bijzondere, glibberige en gevaarlijke onderwaterdieren. Wie is het mooist? Knijpt het hardst? Of prikt als een gek? Ik test het allemaal uit.’ Met deze introductietekst maakten kijkers van het kindertelevisieprogramma Zapp your Planet onlangs kennis met Hilmar Derksen, in het dagelijks leven masterstudent Biologie bij WUR. In de serie Koppie Onder onderzoekt hij met aanstekelijk enthousiasme onder andere hoe het zit met de camouflagekunst van de hooiwagenkrab en of dode kwallen nog kunnen steken (spoiler: jazeker!). Met Koppie Onder gaat een droom in vervulling, vertelt hij als hij *Resource* aan de telefoon heeft. Derksen zit momenteel

in Schotland, waar hij voor zijn thesis onderzoek doet naar een nieuwe, minder invasieve manier om haaien en roggen te zenderen (zie kader). Het is er even improviseren, want storm Arwen gaf grote problemen aan zijn kant van de Noordzee – ook bij het mariene lab. De stroomvoorziening valt nog regelmatig uit, zodat Derksen dan met generators in de weer moet om de zuurstofvoorziening van ‘zijn’ vissen veilig te stellen. Na een zaterdagochtend-controlerondje is er gelukkig even tijd om met *Resource* te bellen. Want hoezo, een onderwaterna-tuurserie op Zapp? ‘Als je eenmaal ziet wat onder water allemaal leeft, ben je er vanzelf zuiniger op’, zo citeert Derksen de legendarische Jacques Cousteau. Dat is ook zijn drijf-

veer, vertelt hij. ‘Als zoon van een duikin-structeur kon ik bijna eerder zwemmen dan lopen. Ik was zes toen mijn vader me meenam voor mijn eerste duik, in het Grevelingenmeer. Ademend via zijn automaat gingen we samen naar beneden. Ik was meteen betoverd. Dat bijna gewichtloze gevoel onder water is al iets magisch en die magie wordt alleen maar sterker als je ziet wat er allemaal voor prachtig leeft. De wuivende wieren, de kleurenpracht van krabben en kreeften en de wonderlijke diertjes zoals de here-mietkreeft, een van mijn favoriete soorten.’ Een meer *corny* inspiratiebron was

Tekst Marieke Enter

er overigens ook, bekend hij: de ‘eenzame orka’-film Free Willy. ‘Diepe indruk maakte dat op me. Ik heb jankend voor de tv gezeten’, grinnikt Derksen.

Ontsnapte kreeft

De liefde voor de onderwaternatuur bleef, ook tijdens de middelbare school. In Derksens geval was dat het Technasium, de havo/vwo-onderwijsvorm met het vak Onderzoek & Ontwerpen als rode draad. Hij kon er zijn ei helemaal kwijt. ‘Met WENR-onderzoeker Ivo Roessink heb ik toen de knijpkracht van kreeften gemeten’, herinnert hij zich. ‘Dat leverde op school nog heel wat tumult op, omdat

Zenderen voor Elasmopower

Hebben haaien en roggen last van de elektromagnetische velden van de elektriciteitskabels die de windparken op zee verbinden met het vasteland? Anekdotisch is er wel ‘bewijs’, maar wetenschappelijk onderzoek ontbreekt nog. Het PhD-project Elasmopower van Annemiek Hermans brengt daar verandering in. Hilmar Derksen ontleent er zijn thesis aan: hij onderzoekt of de te monitoren haaien en roggen gezenderd kunnen worden via een minder invasieve methode dan de tags aan de rugvin of incisies in de buikholte, namelijk door ze vast te lijmen. De ruwe huid van deze vissoorten maakt dat uitdagend, maar de eerste tests zijn veelbelovend.

een van de kreeften was ontsnapt.’ Lang verhaal kort: Derksen ging biologie studeren in Wageningen, zocht een uitlaatklep voor zijn creativiteit en begon een YouTube-kanaal, ontdekte via de minor Educatie het plezier in werken met kinderen en pubers (‘ik heb een half jaar voor de klas gestaan en nog nooit zo veel lol gehad’) en maakte volop video-vliegreuen voor WURTube en zijn eigen BioVlogWild. Die optelsom zorgde ervoor dat het balletje ging rollen: na lang aankloppen kreeg hij deze zomer van publieke omroep NTR de kans vijf pilotafleveringen te maken over de Nederlandse onderwaternatuur. ‘En hopelijk blijft het daar niet bij – we zijn in gesprek over een nieuw concept.’

Stem van de natuur

De combinatie van vlog/televisiewerk met een masterstudie is best pittig, geeft Derksen toe. ‘Ik leid niet het doorsnee studentenleven, er zijn echt wel dingen die ik moet laten – uitgaan bijvoorbeeld.

‘Wetenschappers ontdekken steeds nieuwe verhalen, maar die moeten wél verteld blijven worden’

Ik leef een behoorlijk gedisciplineerd leven; sta elke dag om 6 uur op en ga om 23 uur naar bed. In die tijd heb ik dan aan mijn filmpjes gewerkt én wat gestudeerd, elke dag. Studeren vind ik namelijk superleuk om te doen: de wetenschap heeft zó veel interessants te bieden!’ Toch focust Derksen niet alleen op wetenschap. Hij droomt ervan ooit de wereld over te reizen om mooie documentaires te maken, bijvoorbeeld over bijzondere orkpopulaties die worden bedreigd door menselijke invloeden. ‘Voor de meeste mensen is het een groot mysterie wat er onder de golven leeft. Wetenschappers maken dat inzichtelijk, als een soort stem van de natuur. Ze ontdekken steeds nieuwe verhalen, maar die moeten wél verteld blijven worden. Ik ben van mening dat we allemaal ons steentje moeten bijdragen om de planeet te beschermen. Ik ben goed in vertellen. Laat dat dan mijn steentje zijn.’ ■

Zelf zien? Via de QR-code kom je op de Zapp-web-pagina met Derksens' filmpjes.

